

REFERATSAKER

1. Invitasjon til kurs om plan- og bygningsloven i regi av Safo Øst og NHF Øst, 25. og 26.11.2011. Gardemoen, påmeldingsfrist 07.11.2011.
Tema: bl.a. universell utforming i nye byggeregler.
2. Invitasjon til medlemmer og vara om brukeropplæringskurs i regi av FFO Akershus, 23. og 24.11.2011. Lørenskog, påmeldingsfrist 12.11.2011.
3. Endret reguleringsplan for del av sentrum Nord, Åstorget – til uttalelse innen 05.12.2011. Fra Bygnings- og reguleringsavdelingen, Ås kommune.
4. Endret reguleringsplan for Pentagon m.m. – til uttalelse innen 05.12.2011. Fra Bygnings- og reguleringsavdelingen, Ås kommune.
5. Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid, detaljregulering for Burumskogen. Frist for spørsmål og kommentarer 11.11.2011. Fra Rambøll AS.
6. Regionnytt, medlemsblad fra NHF Øst, 03/2011.

FH-sak 9/11

FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2012 - 2015

Saksbehandler: Ellen Grepperud	Arkivnr: 145	Saknr.: 11/3471
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Ås Eldreråd	/	
Kommunalt råd for funksjonshemmede	9/11	08.11.2011
Hovedutvalg for helse og sosial	/	
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	21/11	09.11.2011
Hovedutvalg for teknikk og miljø	90/11	10.11.2011
Administrasjonsutvalget	14/11	10.11.2011
Arbeidsmiljøutvalget	/	
Formannskapet	62/11	09.11.2011
Formannskapet		23.11.2011
Kommunestyret	/	14.12.2011

Rådmannens innstilling:

1. Forslag til handlingsprogram med økonomiplan 2012-2015 vedtas.
2. Forslag til drifts- og investeringsbudsjett for 2012 vedtas.
 - a) Skattesatsene for 2012 fastsettes lik høyeste sats i henhold til Stortingets vedtak i statsbudsjettet for 2012.
 - b) Forslag om nye stillinger og omgjøringer av stillinger vedtas, jf. vedlegg 9.
 - c) Forslag til kommunale avgifter vedtas som Ås kommunes avgifter og gebyrer for 2012, jf. vedlegg 10.
 - d) Opptak av ordinært lån på kr. 64.131.000 kr vedtas (serielån med avdragstid 30 år). Rådmannen gis fullmakt til å benytte mellomfinansiering i form av trekkfasilitet på inntil kr. 15.000.000.
 - e) Det utskrives eiendomsskatt på verker og bruk i Ås kommune med 7 promille av takstverdien.

Rådmannen i Ås, 01.11.2011

(sign.)

Trine Christensen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret.

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet 1. gang 9.11.11

Hovedutvalg for oppvekst og kultur 9.11.11

Hovedutvalg for helse og sosial 9.11.11

Hovedutvalg for teknikk og miljø 10.11.11

For behandling av de deler av saken som er aktuelle for utvalget:

- Ås Eldreråd 8.11.11
- Kommunalt råd for funksjonshemmede 8.11.11
- Administrasjonsutvalget 10.11.11

- Arbeidsmiljøutvalget 6.12.11
Formannskapet 2. gang 23.11.11 – formannskapets innstilling til kommunestyret
Kommunestyret 14.12.11

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk sendt alle utvalg)
Handlingsprogram med økonomiplan for 2012-2015

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:
Etatenes detaljerte driftsbudsjett 2011

Utskrift av saken sendes til:
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Ledergruppen
FIKS
Revisjonen

SAKSUTREDNING

Fakta i saken

Bakgrunn

Handlingsprogram med økonomiplan 2012–2015 bygger på de forutsetninger som er lagt til grunn i statsbudsjettet, samt de lokale forutsetninger som følger av gjeldende handlingsprogram og kommuneplan, befolkningsutviklingen og politiske vedtak for øvrig.

Dokumentene bygger på den prosessen som startet med økonomikonferansen med formannskapet og hovedutvalgene i mai og som fortsatte i hovedutvalgene med en diskusjon og konkretisering innenfor de respektive ansvarsområdene i august. Prosessen ble avsluttet med informasjon fra rådmannen om arbeidet med budsjett og økonomiplan i formannskapet 26.oktober.

Sak i formannskapet 8.6.2011 om arbeidet med handlingsprogram og økonomiplan, samt foreløpige økonomiske rammer har vært et viktig grunnlag i arbeidet. Formannskapet fattet på møte følgende vedtak:

1. *Arbeidet med plan- og budsjettprosessen gjennomføres som beskrevet i saksutredningen.*
2. *De foreløpige økonomiske rammene for 2012 er i 1000 kr:*

<i>Sentraladministrasjonen:</i>	<i>66 128</i>
<i>Oppvekst og kultur:</i>	<i>299 815</i>
<i>Helse- og sosial:</i>	<i>224 300</i>
<i>Teknikk og miljø:</i>	<i>86 127</i>

Fra kommuneplan til handlingsprogram

Kommuneplan (2011 – 2023) er kommunestyrets overordnede styringsdokument og beskriver virksomhetenes langsiktige mål. Handlingsprogrammet med økonomiplan beskriver hvordan disse målene tenkes realisert innenfor 4-års perspektivet. Ås kommune er en stor og sammensatt virksomhet med nærmere 970 stillinger og et

driftsbudsjett på nærmere 890 mill.kr. Kommunen skal utøve roller både som forvalter av statlig lovverk, leverandør av tjenester til innbyggerne, samt være pådriver i utvikling av lokalsamfunnet. Handlingsprogrammet skal vise hvordan kommuneplanens visjon og mål skal konkretiseres, prioriteres og realiseres i et 4-årsperspektiv. For å lykkes med dette er det viktig å ha politisk fokus på de vesentligste utfordringene. Kommunestyret har definert fire områder som skal ha prioritert oppmerksomhet:

- kommunen som samfunn
- kommunen som tjenesteleverandør
- kommunens økonomi
- kommunens medarbeidere

Kommunens virksomhet måles og styres ut fra et perspektiv som balanserer oppmerksomheten mellom økonomi, kvalitet på tjenestene og medarbeidere som utfører oppgavene. Dette betyr at for å lykkes med å nå kommunens mål må vi ha

- effektiv ressursbruk
- riktig kvalitet på tjenestene
- kompetente og friske medarbeidere

Kommunens evne til å utøve en aktiv rolle som samfunnsbygger er betinget av at man lykkes på disse tre områdene. Ved å tydeliggjøre oppnådde resultater og sikre oppfølging av disse skal kommunen fokusere på de reelle utfordringene til beste for Ås kommunes innbyggere.

Hovedambisjoner i planperioden

Det er helt nødvendig at den økonomiske virkeligheten legger premissene for mål og tiltak i handlingsprogrammet. Med utgangspunkt i kommuneplan 2011 – 2023 og gjeldende handlingsprogram er følgende innsatsområder prioritert innenfor de ulike tjenesteområdene:

Oppvekst og kultur

- Utvikle kulturhuset i Ås sentrum til en sentral møteplass for kulturlivet i Ås.
- Arbeide for at barn og unge opplever helhet og sammenheng i sin læring.
- Planlegge utbygging av Solberg skole
- Ferdigstille "Skolebruksplanen" og følge opp denne.
- Gjennomgang av innhold, økonomi og struktur på SFO.

Helse og sosial

- *Ny helse og omsorgslov fra 1.1.2012 (Samhandlingsreformen)*
 - ✓ Planlegge, og gjennomføre hvordan Ås kommune vil satse og prioritere i forhold til nye oppgaver og nye muligheter.
 - ✓ Effektiv implementering av Samhandlingsreformen
- *Ny Folkehelselov fra 1.1.2012*
 - ✓ Planlegge og gjennomføre hvordan Ås kommune skal satse og prioritere i forhold til nye oppgaver og nye muligheter.
- Planlegge utbygging av eldreomsorgen.
- Etablere et tverrfaglig samarbeid for å bekjempe fattigdom og finne tiltak som kan bidra til å redusere fattigdom i barnefamilier.

Tekniske tjenester

- Gjennomgang av tiltak for å redusere kommunens eiendomsutgifter.
- Sikre bedre utnyttelse av tildelte økonomiske rammer til bygningsvedlikehold
- Sikre bedre utnyttelse av tildelte økonomiske rammer til vedlikehold og ombygging av veilysanlegg
- Sikre bedre utnyttelse av tildelte økonomiske rammer til øvrig vedlikehold
- Implementere anbefalingene gitt i rapport om organisering av eiendomsavdelingen (K-sak 5/11).

Rådmannens stab og støttefunksjoner

Lokalsamfunnsutvikling

- Utvikle Ås sentrum gjennom følgende tiltak:
 - Utarbeide en områderegulering for Ås sentrum
 - Utarbeide en veg- og gateplan for sentrum og følge opp denne
 - Etablere fjernvarme i sentrum
 - Etablere et sentrumsforum
- Bidra i arbeidet med utforming av reguleringsplan for campus og senter for husdyrforsøk.
- Sette i gang et strategisk planarbeid med aktører i Ås sentrum og universitetet som skal resultere i mål, tiltak og handling knyttet til de næringspolitiske satsingsområdene *Utvikling av Ås sentrum og Etablering av kunnskapsbedrifter i Ås*.

Medarbeidere

- Videreutvikle en ny arbeidsgiverstrategi
- Videreføre arbeidet med helse som satsningsområde og implementering av ny IA-avtale.

Økonomi

- Analysere potensialet for innsparinger i kommunenes totale utgifter gjennom strukturelle endringer, herunder organisering av tjenester og eiendomsstruktur.
- Videreføre arbeidet med effektivisering av administrative arbeidsprosesser.
- Videreføre et høyt fokus på økonomistyring.
- Utnytte inntekspotensialet, med fokus på store inntektsposter.
- Økt fokus på innkjøp.

Service og kommunikasjon.

- Innføre fullelektronisk arkiv.
- Etablere effektive integrasjoner mellom ulike datasystemer i kommunen / Follo.

Økonomisk situasjon

Budsjettet for 2012 viser et netto driftsresultat på 0,2 %. Dette er en nedgang fra budsjett 2011 og skyldes en kombinasjon av lav vekst i frie inntekter og høy kostnadsvekst. Denne kostnadsveksten skyldes økte kostnader til lønn og pensjonsutgifter, konsekvenser av tidligere politiske vedtak, samt tiltak som følge av nye lover og forskrifter. Rådmannen foreslår ingen nye tiltak utover dette som øker netto kostnader for kommunen. Et netto driftsresultat på 0,2 % innebærer at kommunen ikke har noen buffere til å møte uforutsette behov, og ikke kan sette av

midler til fremtidige behov og investeringer. Med gjeldende budsjettforslag må det brukes av disposisjonsfondet for å få budsjettet i balanse.

Ås kommune står ovenfor store økonomiske utfordringer og har et omstillingsbehov i planperioden tilsvarende ca 20 til 30 mill. kr. Dette krever større strukturelle endringer i eksisterende tjenesteproduksjon, samt at veksten i tjenestebehov må møtes uten tilsvarende kostnadsvekst. Organisering og lokalisering av tjenester må vurderes med sikte på å øke effektiviteten. Videre må nivået på tjenester vurderes. Det er viktig at det gjøres reelle og varige innsparinger. Dersom man ikke gjør dette nå, vil utfordringene møte oss år etter år.

Noen av forslagene som fremmes vil medføre redusert bemanningsbehov på enkelte områder. Reduksjon i bemanningsbehov vil søkes løst ved at ansatte får endret arbeidssted, eventuelt andre arbeidsoppgaver.

Rådmannen vil understreke at dette arbeidet må komme i gang raskt. Det foreslås derfor allerede nå strukturelle endringer på skolesektoren. Videre har rådmannen startet opp et prosjekt med å vurdere mer effektiv bruk av administrasjonslokaler. Innen helse og omsorg vil det være høyt fokus på mest mulig effektiv implementering av Samhandlingsreformen.

Nærmere om 2012

Forslag til Handlingsprogram med økonomiplan viser at kommunens handlingsrom er svært begrenset. Likevel skal kommunen utvikle seg videre, bl.a. innføring av samhandlingsreformen, etablering av bokollektiv og dagaktivitetstilbud for personer med demente og innføring av 1,5 timer valgfag på 8. trinn. I tillegg åpnes en avdeling i Tunveien barnehage. Det er også satt av midler til utvikling av kulturhuset og fellesarealer som gater, møteplasser og grøntareal i sentrum. For å dekke nye behov som følge av den demografiske utviklingen må kommunen være i stadig omstilling.

Rådmannen foreslår besparelser og kutt på 4 % for alle etater i budsjettet for 2012. Dette vil enten være reduksjoner i forhold til rammen for 2011 eller kutt i form av at nye behov ikke kompenseres. Reduksjonene vil være krevende å realisere og vil merkes av de ansatte og brukerne. Samtidig er de strengt nødvendige for å få et budsjett i balanse. Nedenfor gis en oversikt over rådmannens forslag til besparelser.

Forslag til nye besparelser i oppvekst og kultur:

- Idrettsbarnehagen som var planlagt under Togrenda blir ikke gjennomført
- Tilbudet ved fritidsklubbene reduseres fra august 2012
- Anbudsprosessen for driften av kulturhuset tar mer tid enn forutsatt
- Biblioteket på Nordby får begrenset åpningstid
- Prisen på tilbudene ved kulturskolen økes
- Vurdere å øke antall barn i barnehagene
- Prisen på SFO økes.
- Helhetlig skoledag på Brønnerud avsluttes
- De private barnehagene har fått 99 % i stedet for 100 % av driftskostnader til kommunale barnehager i tilskudd i 2012
- Gruppestørelsene ved spesialundervisningen på voksenopplæringen økes
- Åpen barnehage i sentrum blir ikke realisert
- Kutte tilsammen 6 mill. kroner i barne- og ungdomsskolene

Rådmannen mener at nedlegging av Brønnerud skole vil være nødvendig, dersom Ås kommune skal kunne få redusert kostnadene til skolesektoren uten at kvaliteten på undervisningen skal bli vesentlig redusert. Et anslag innebærer en innsparing på 4. mill. kr ved nedlegging av Brønnerud skole. Da er ikke innsparing knyttet til frigjøring av lokaler medregnet. Ved alternativ bruk av lokalene kan innsparingspotensialet være betydelig større. Dette vil utredes nærmere etter vedtak om nedleggelse er fattet.

Forslag til nye besparelser i helse og sosial:

- Sosialhjelpen konsekvensjusteres ikke
- Bidrag flyktninger konsekvensjusteres ikke
- Kjøp fra andre – barnevern konsekvensjusteres ikke
- Eldrekontakten utsettes
- Økte inntekter ved Moer sykehjem ved at eksisterende 8 dobbeltrom benyttes som langtidsplasser i stedet for korttidsplasser
- Salg av 10 langtidsplasser i 2013, reduseres til salg av 5 plasser i resten av perioden
- Ubrukte midler ved Solfallsveien og Liaveien trekkes ut av budsjettet.
- Kutter tilskudd til stillingsressurs på eldresenteret.

Forslag til nye besparelser i teknisk etat:

- Redusere energibruken med 1 mill kroner
- redusert åpningstid i svømmehallene
- Redusert vedlikeholdet ved Ås og Nordby idrettsanlegg
- Redusert vedlikehold av kommunale bygninger
- Økt gebyrsatser for behandling av private reguleringsplaner
- Redusert vedlikehold av veier i kommunen

Forslag til nye besparelser i sentraladministrasjonen:

- På sentraladministrasjonen er det lagt inn et kutt på 4 % på alle områder for hele planperioden. Dette må dekkes inn gjennom redusert tjenestetilbud og effektivisering av prosesser. For å dekke inn kuttet i 2012 vil ledige stillinger vurderes holdt vakante, driftsposter reduseres og inntekter økes. I tillegg må kutt i stillinger vurderes. Utgifter til kommunestyret og utvalgsmøter er redusert på lik linje slik at de folkevalgte inviteres til å vurdere aktiviteter som kan reduseres. Det vil bli arbeidet med tiltak for realisering av innsparingen i 2012 med sikte på å innarbeide varige innsparinger f.o.m. 2013. Som en del av dette arbeidet vil alle tjenesteytingsavtaler som kommunen har med IKS-er og andre selskaper bli revidert og priser justert i forhold til tjenester som tilbys.
- Bevilgningen til Kirkelig Fellesråd og andre trossamfunn reduseres på lik linje med kommunens besparelse på 4 %.
- Seniorpolitiske tiltak gjennomgås og det forventes å kunne endre på kriteriene slik at en innsparing kan oppnås.

Nærmere om 2013-2015

Netto driftsresultat for 2012 er på 0,2 % av driftsinntektene. I budsjettet for 2011 var netto driftsresultat 0,9 %. I de tre siste årene i planperioden vil netto driftsresultat være på mellom 0,9 % og 1,3 %. Det understrekes imidlertid at det er stor usikkerhet knyttet til både kostnader og utgifter utover i perioden og at netto driftsresultat utover i

perioden kan variere betydelig ut fra relativt mindre endringer i noen av forutsetningene.

Forslag til handlingsprogram innebærer at Ås kommune må bruke av disposisjonsfond for å få budsjettet i balanse. Tilsammen er det de tre første årene i planperioden budsjettert med bruk av 13,5 mill. kr av disposisjonsfond. Først i 2015 kan man igjen avsette til disposisjonsfond. Dette understreker behovet for en stram økonomistyring og at enkelte tjenestoområder må redusere tjenestetilbudet for å sikre økonomisk balanse.

Konklusjon

Forslaget til handlingsprogram med økonomiplan viser at Ås kommunes handlingsrom er svært begrenset.

Budsjettet for 2012 viser et netto driftsresultat på 0,2 %. Dette betyr at kommunen ikke har noen buffere til å møte uforutsette behov, og ikke kan sette av midler til fremtidige behov og investeringer. Med gjeldende budsjettforslag må det brukes av disposisjonsfondet for å få budsjettet i balanse.

Ås kommune står ovenfor store økonomiske utfordringer og har et omstillingsbehov i planperioden tilsvarende ca 20 til 30 mill. kr. Dette krever større strukturelle endringer i eksisterende tjenesteproduksjon, samt at veksten i tjenestebehov må møtes uten tilsvarende kostnadsvekst. Organisering og lokalisering av tjenester må vurderes med sikte på å øke effektiviteten. Videre må nivået på tjenester vurderes. Det er viktig at det gjøres reelle og varige innsparinger. Dersom man ikke gjør dette nå, vil utfordringene møte oss år etter år.

Rådmannen vil bemerke at foreliggende handlingsprogram også legger til rette for at kommunen kan utvikle seg videre, bl.a. innføring av samhandlingsreformen, etablering av bokollektiv og dagaktivitetstilbud for personer med demens, innføring av 1,5 timer valgfag på 8. trinn, opprettelse av ny avdeling i Tunveien barnehage, samt utvikling av kulturhuset og Ås sentrum.

Rådmannen anbefaler ovennevnte forslag til besparelser og at forslag til handlingsprogram med økonomiplan 2012-2015 vedtas.

EVENTUELT

Gang- og sykkelvei i Myrveien m.m.

På forrige møte, 27.09.2011, ønsket medlemmer i rådet å bli orientert om status for gang- og sykkelvei langs Myrveien til Åspro. Rådets anbefaling om dette er ikke tatt med i forslaget til «Tiltaksplan for trafikksikkerhet 2012-2015», som legges frem for kommunestyret 23.11.2011.

I følge protokollen for kommunalt råd for funksjonshemmede av 01.06.2010, var det enighet om uttalelsen som følger nedenfor. Innspillet, med eventuelle endringer, foreslås sendt til teknisk sjef som innspill til «Tiltaksplan for trafikksikkerhet 2013-2016», som har frist i juni 2012:

Utdrag fra protokollen for kommunalt råd for funksjonshemmede, 01.06.2010:

“EVENTUELT:

Det er mange fysiske- og psykiske funksjonshemmede som arbeider eller er brukere på Åspro i Myrveien. På morgen og ettermiddagstid når de skal på jobb eller skal hjem igjen er det mye trafikk med til dels store kjøretøyer i området. Det er ikke alltid lett for de funksjonshemmede å forholde seg til denne trafikken, og de føler seg utrygge til å ferdes i Myrveien langs den uoversiktlige svingen. Myrveien er også ganske smal.

På bakgrunn av dette ber Rådet for funksjonshemmede om at Teknisk etat vurderer om det er mulig å etablere en gang- og sykkelvei i det regulerte parkbeltet på østsiden av Myrveien. I tillegg må det merkes fotgjengerfelt over Langbakken og over Myrveien ved avkjøringen til Åspro.

Myrveien har heller ikke gatebelysning, og på vinterstid er det ganske mørkt i området. På kveldstid er det stor trafikk til treningssenteret. Det er derfor et ønske om at det etableres gatebelysning i området.

Rådet for funksjonshemmede er tilfredse med at det er oppsatt skilt med forbud for motorkjøretøyer ned mot fotgjengerundergangen mot jernbanen. Det gjenstår bare at skiltingen blir respektert. Det bør i tillegg vurderes om det bør settes opp skilt som viser parkeringsforbud, både innenfor skiltene og langs eiendommen til Tandberg. Slik det nå er, foregår det fremdeles noe uønsket trafikk i området som kan skape farlige trafikksituasjoner for gående og syklende.”

Forslag til vedtak

Kommunalt råd for funksjonshemmede bekrefter sin anbefaling om gang- og sykkelvei langs Myrveien til Åspro, og sender innspillet til teknisk sjef. Rådet ber om å få trafikksikkerhetsplaner til behandling.